

دکتر سلیمان والی مامد

رئیس جمعیت اسلامی لیسبون - پرتغال

اسلام در آفریقای سیاه

اسلام به سرعت قاره سیاه را در بر می گیرد
و در آنجا نورو آزادی می‌باشد

در سالهای اخیر تعداد مسلمانان قاره آفریقا بطور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است بنا به گفته نویسندگان مسیحی علت این افزایش آزادی مذهبی است که در میان مذاهب این سرزمین وجود دارد آلبرت نیگوما (۱) در روزنامه «Presence'Africain» چنین نوشته است: «تاریخ گواه این مدعا است زمانیکه سیاه پوستان، دستار بر سر بستند به پیوستن کامل خویش به اجتماع بشری ۶۰۰ میلیونی از مسلمانان جهان ایمان داشتند.»

درباره تجزیه و تحلیل تاریخ فرهنگی قاره آفریقا، به تداخل فرهنگهای مختلف و متعدد سیاه پوستان و عرب بر میخوریم، بنا بر این در مطالعه و بررسی مسائل تاریخی اسلامی اقوام این سرزمین (سیاه پوست، بربر، عرب) حتماً باید مسائل نوادی را مورد توجه قرار دهیم در غیر این صورت کار تحقیق و تتبع علمی و منطقی نخواهد بود.

در این باره باید از تبعات آقای «عالیجاه محمد» رئیس جمعیت اسلامی سیاه پوست آمریکا یاد کرد که درباره سیاه ها و دنیای عرب به عمل آورده و از هر لحاظ جامع و درخور تحسین است.

در صدر اسلام خیلی از سیاه پوستان به اسلام گرویدند «بلال حبشی» و «زائدین حارث» از آن جمله اند که دومی بعدها یکی از فرماندهان بزرگ ارتش اسلام شد. زمانیکه ارتش اسلام اسپانیا را تسخیر کرد تعداد زیادی از سیاه پوستان و بربرها به دین اسلام مشرف شدند. تأثیر اسلام بر اقوام سیاه پوست از قرن نهم، زمانیکه «آلموراویدها» (۲) از صحرا گذشته و به امپراتوری قدیم «گانا» پانهادند آغاز شده است آلموراویدها فلسفه دین اسلام را ابتداء برای رؤسای خویش تشریح کردند و سپس دنباله تبلیغات اسلامی را در کشورهای مختلف، در پیش گرفتند.

جدول نمودار تعداد مسلمانان در کشورهای مختلف قاره آفریقای سیاه (که در آخرین مقاله ملاحظه می شود) نشان میدهد که اسلام بین خط استوا و صحرا پیتسرت سریع داشته و بخصوص در جنوب خط استوا این پیشرفت با اهمیت بوده است. در قرن یازدهم، اسلام ابتداء به وسیله بربرها از شرق آفریقا باین قاره نفوذ کرد ولی متأسفانه این، اسلام تغییر شکل یافته بود زیرا تاریخ نشان میدهد اقوام این منطقه بیشتر تحت تأثیر پاره ای عقائد خرافی باقی مانده اند.

افکار و فلسفه اسلامی بین قرون ۱۳ و ۱۵ - م به مرزهای مصر رسیده است و در قرن سیزدهم در کشورهای هم جوار مصر بوسیله سوداگران و دریانوردان شناخته شد و در قرن پانزدهم، اسلام بداخل قاره آفریقای سیاه نفوذ کرد و در قرن شانزدهم، مردم کشور «چاد» (۳) و در خرابه های «کانن» (۴) بربرها از آئین اسلام باخیر شدند. نهضت تجدید حیات اسلام در کشورهای گینه، مالی، سنگال ابتداء بوسیله معلمان و دانشجویانی شروع شد که توانسته بودند تحصیلات خود را بعزت خوب بودن دوره آموزشی عالی در میهن خود ادامه بدهند و لذا برای گذرانیدن دوره تحصیلات عالی به کشورهای مراکش، تونس، مصر، لبنان مسافرت کرده بودند.

این گروه اصلاح طلب مذهبی از سال ۱۹۵۲ میلادی پس از فراغت از تحصیل به میهن خود بازگشته و باینش وسیع و دقیقینی که از مسائل اسلامی و فلسفه عالی دین اسلام پیدا کرده بودند نسبت به تأسیس مدارس خاصی اقدام نمودند که در آنها زبان عربی و فلسفه آئین اسلام با استفاده از روش و فنون تعلیم و تربیت غربی تدریس می شده است. نهضت اصلاح طلبان مسلمان در آفریقا پیشرفت شایانی داشته و دارد و توانسته اند اسلام آمیخته با عقاید خرافی را در قاره گسترده آفریقا تا حدودی خالص گردانند.

Le: Almoravides [2]

Tchad [3]

Kx:nen [4]

مکتب اسلام

جدول نمودار تعداد مسلمانان در قاره آفریقای سیاه

تعداد مسلمانان به میلیون	جمعیت کل به میلیون	کشور
۱۱	۱۳/۶	مراکش
۳۰ هزار	۳۱ هزار	صحرای اسپانیا
۱۰ میلیون	۱۲ میلیون	الجزیره
۳/۵ میلیون	۴/۵ میلیون	تونس
» » ۱/۱	» » ۱/۳	لیبی
» » ۲۵/۲	» » ۳۰	مصر
» » ۸/	» » ۱۲/۸	سودان
» » ۴/	» » ۲۲/	اتیوپی
» » ۱/۷	» » ۲/۳	سومالی
» » ۱/	» » ۱/	موریتانی
۴ هزار	۶ هزار	شط طلا
۲/۱ میلیون	۳/۵ میلیون	سنگال
» » ۳/	» » ۴/۵	مالی
۸۰۰ نفر	۳ هزار	گامبیا
۳۶ هزار	» » ۵۲	گینه پرتغال
۲/ میلیون	۳/ میلیون	گینه
	۲۱ هزار	دماغه سبز
۸۰۰ هزار	۲/۶ میلیون	سیرالئون
۲۵۰ هزار نفر	۲/۷ میلیون	لیبریا
» » ۴۹۰	» » ۳/۶	ساحل عاج

تعداد مسلمانان به میلیون

جمعیت کل به میلیون

کشور

۷۰۰ هزار نفر	» » ۲/۵	ولنای علیا
۱/ میلیون	» » ۷/۳	گانا
۵۰۰ هزار نفر	» » ۱/۵	توگو
» » ۱۲	» » ۲/۲	داهومی
۲/ میلیون	» » ۳/۱	نیجر
» » ۳۰	» » ۵۵/۶	نیجریا
» » ۱/۵	» » ۳/۱	چاد
» » ۱/۵	» » ۲/۵	کامرون
۵۰۰ نفر	» » ۱/۸	جمهوری مرکزی آفریقا
» » ۵۰/	» » ۵۰۰ هزار	گابون
» » ۳۰۰	» » ۹۰۰	کنگو برازویل
	۲/۹ میلیون	آنگولا
۲۲۵۰ نفر	» » ۷/۲۰	اوگاندا
» » ۵۵۰۰	» » ۸/۸	کنیا
۳/ میلیون	» » ۱۰/۱	تانزانی
۱/۵ میلیون	۶/۶ میلیون	موزامبیک
۳۰۰ هزار نفر	» » ۳/۷	مالاوی
۴۰۰ نفر	» » ۳/۱	رودزیا
» » ۶۰۰	» » ۳/۷	زامبیا
	۶۰۰ هزار نفر	جنوب غربی آفریقا
۱۳ هزار نفر	» » ۶۰۰	بوسوانا
	۷۰۰ هزار نفر	سوآزیلاندی
	۱/ میلیون	لستوتو
۳۵۰ هزار نفر	۲۱/ میلیون	آفریقای جنوبی
» » ۳۰۰	» » ۵/۹	ماداگاسکار
۷۵۰ نفر	۸۵۰ هزار نفر	جزایر موریس